

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 firt — kr.
 Félévre 5 " — "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz. Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

— *Olvasóinkat tisztelettel felkérjük, hogy a küszöbön álló október—decemberi negyedre előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. — Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.*

Egy nagy szó.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek:

„Az önök Wekerléje nagy ember, oszlopos talentum és még hozzá karakter. És a mi mint politikusnak, pénzügyi embernek és szónoknak számos előnyeire az államférfiúi bélyeget rányomja, az ama nyugodtság, előkelő nyugalom, melyet minden kijelentésénél megőriz, melyekre őt a helyzet, vagy a szélső táborban levő ellenfeleinek kíváncsisága készíti.

Azokat a szegény lelkeket, a kik a képviselőház szélső baloldalán öntulbecsülésük tisztító-tüzében aszalódnak, nem hagyta nyugodni valami, amíg csak a miniszterelnök szájából nem kapnak értesülést a házassági javaslat tárgyában, melyet pedig tulajdonképpen nem is akarnak. Most megkapták az oly forrón óhajtott értesítést. Valjon nyugtuk lesz-e most már a szegény lelkeknek? Alig hisszük. Wekerle férfias, őszinte nyilatkozata lehetetlen hogy beleilljék azok czók-mókjába a kik speciális önmaguk

által minden esetre jól ismert. a külvi lágra nézve azonban, mely radikál-liberálisoknak tartotta az emberkéket, igen kétes okokból úgy melleleg a polgári házasságot is, főleg azonban a szabadelvű, de a közjogi alapra vonatkozólag szigoruan konzervatív pártot, megbuktatni szeretnék és a hamisítatlan 1867-i alapon álló minden leendő kormányt szintén támadnának, akár áll programján a polgári házasság, akár nem.

Wekerle igazi alkotmányos szellemben számolt ugyan minden eshetőséggel és figyelembe vette azt az esetet is, hogy a korona meg fogja adni az előzetes jóváhagyást a javaslatához. És ebben tökéletes igaza van. Nem félek, hogy az események demontálnak, midőn azt állítom, hogy azok közül, a kik eddig hivatva voltak ő felségének e fontos javaslat tárgyában szakértő asszisztenciát teljesíteni, egy sem hozott elő oly valamit, a minek arról kellene a koronát megczáfolhatlanul meggyőzni, hogy hibát követne el, ha a javaslatot a törvényhozás által való elfogadáshoz segitené. Ha még aggályok forognának fenn, úgy ezek nem olyanok, melyek magát a javaslatot illetik; hanem olyanok, melyek a politikai helyzetre, különösen arra az eshetőségre vonatkoznak, ha a javaslatot a királyi előzetes jóváhagyás daczára a

főrendiház elvetné. Némi biztosságot szeretnének birni arra nézve, hogy a javaslat részére a főrendiházban is meglesz a többség a nélkül, hogy kénytelen lenne a korona szokatlan rendszabályokhoz nyulni, — a melyek által a liberális elem kétségtelenül biztos többségig erősítenék a magas házban. Legszivesebben látnák, — ezt bizonynyal senki sem fogja feltűnőnek találni, a ki a személyeket és ügyeket ismeri, — hogy a kormány és püspöki kar közt legalább a körrajza állapíttatnék meg egy leendő modus vivendi-nek, mielőtt megadatik az előleges jóváhagyás, ez utóbbi azonban semmi esetre sem tétetik amattól függővé. És ezeket lehet tenni egy ellen, hisz a helyzetben van, hogy a korona nem fogja elejteni a Wekerle-kabinetet. Elvben már ekkor beleegyezett a korona a polgári házasságba, mikor a kabinetet kinevezte, mikor Wekerle és tehetséges társai még nem voltak úgy kipróbálva a kitűnőség és bizalomra méltóság ama teljességében, melyben ma ragyognak. És — hogy csak egyet említsünk, — a valuta rendezés, igen valószínűen Magyarország finanziaí, állam- és közgazdasága is, ma tán még kevésbbé nélkülözhetik Wekerle vezetését, mint akkor, mikor a korona Szapáry miniszterelnök visszalépése után éppen Wekerlére

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A lift-en.

— Irta: Gasparone. —

Szegény dijnok halad el a főváros fényes étkező helye előtt.

Az étterem fényárban uszik. Elegáns nagyuri társaság ül a vakító fehérségű asztal körül s a mig kedvderítő zene hangzik a melékszobából, a fehér kötényes, simára borotvált képű pinczerek habzó pezsgőt töltenek a poharakba. Van ott minden, a mi szép, jó és drága s a mi kellemessé teszi azoknak életét, a kik szivesen pazarolják el pénzüket és esztendeiket.

Szegény dijnok halad el a főváros fényes étkezőhelye előtt s a midőn végig tekint a szingazdag, a hullámos képen, keserűség tölti el szívét, mert érzi, hogy ettől a világtól sokkal vastagabb korpát választja el, mint amaz ablakok ujnyi vastagságu üvegei.

Sőtét, kis korcsmájában készerte szegényeknek találja a maga szegényes, inséges vacsoráját és önző bölcsészetet szó lelke mélyében a mikor azt, a mit szemlélt, összehasonlított, a mit által kell élnie.

Hát másnap? *

A szegény dijnok kezébe vesz egy bon-

levard-lapot és abból igen szomorú történetet olvas le.

Egy hatalmas nagyur, talán éppen az, a ki tegnap (és erre is emlékszik a napidijas ur) idegesen csukta be az ablakokat a báméskodó elől — ma délután meghalt.

Dijnok volt ő valamikor maga is. De emelkedett, emelkedett és emelkedett tovább emelkedett szakadatlanul fölfelé. Rá tudott találni arra az emelő-gépre, a lift-re, a melyen föl lehet emelkedni a pinczéről a tetőig. A lift emelő tényezői voltak nála a férfiúi szépség, a számító ész, az összeköttetések, — pártfogás szerzésre alkalmas jó módor és a megalkuvás képesség. Elvvel becsülettel, erkölcsökkel, érzelmekkel — mindennel meg lehet alkudni. Ha baj van, azzal is meg lehet alkudni. A politika olyan aszbeszt szöveg, a melybe burkolódva nem éget meg sem a társadalmi, sem a törvényszéki ítélet sem pedig egyéb megtorlások gyeheenna-tüze csak — ügyesen kell beburkolódzni! A nagy politikai portentumok, ha bűnpörbe is fogják, hasonlítanak a tütokon átbuvó szentírásbeli tevéhez. Ha árva-vagyont kezelnek, van rokonuk az árvaszékeknel. — Egyszóval az az aszbeszt-burok, az nagyon hasznos intézmény, csak meg kell szerezni.

De hát az a hatalmas nagy ur, a kiről ma hasábokat irnak össze-vissza a bou'evard-

lapok, nem volt elég jól körülaszabesztezve? Az a lift, a stréberek emelő-gépe, nem vitte elég magasra a hatalmas, a nagy urat, ki ma délben . . . véget vetett életének.

És mily elmésen vitte ezt végbe! Mint a ki maga is ösmerte, maga is átérezte ezt az allegóriát.

Tíz szobás lakását rendezte be éppen. A lakás pinczójét és padlását ilyen lift kötötte össze.

— A lift felemelt egés: a tetőzetig, vélhette a végzetes pillanatban, most alábukom és lesülvedek a lift nélkül is!

Az emelő gép készülékébe ugrott fejfel és egy szempillantás alatt ott hevert összezuzott test-roncsokban, vérpocsolyában feküdt lent, lent egészen a pincze fenekén . . .

A szegény dijnok, a ki nem tudott emelkedni és nem is fog emelkedni többé e világi életében — szegény emberek módjára talán megnyugvást érezett e rémhir olvasásakor. Nem kárörömöt, nem megalégedést a csufosau megsemmisült nagy ur veszte felett, de megnyugvást a saját sorsában Alacsonyán áll, közel az élet czirkus porondjához. Szeme, szája tele lehet porral, meg is rughatják, s talán ülőhelyet sem kap, de ilyen magasról és ilyen mélyre nem eshetik.

Hála adassék Istennek a mi szegénység-

bizta a kormányelnökséget és nem más tagjára a szabadelvű pártnak. De azt is kétségtelennek kell venni, hogy az esetben, ha a kabinet a polgári házasság kérdése miatt bukna, sem Wekerle, sem kabinetjének más tagja nem vállalna tárczát, egyáltalán a szabadelvű pártnak egy fontosabb tagja is alig. Arra is tekintettel kell lenni, hogy az ellenzék többsége is engedelmes van a polgári házasság mellett és hogy a municipiumok, melyeket a király Kőszegen kifejezetten a közvélemény, tehát a népkarát hivatott tényezőinek mondott deklarált, majdnem egyhangulag az egyházpolitikai reformok mellett nyilatkoztak és nagy haragra lobbantak a főrendiház ellen, mikor ez a reformok miatt bizalmatlanságot szavazott a miniszteriumnak.

A többször említett szegény lelkeknek nem lesz nyugtuk: Wekerle marad, a házassági törvény jóvá lesz hagyva.

— Országgyűlés. A képviselőház tegnap délelőtt 10 órákor negyed óráig tartó ülésre gyűlt össze. A napirend előtt Bánffy Dező báró bejelentette, hogy Döry József báró helyébe biharmegyei főispánná ő felsége Beöthy László országgyűlési képviselőt nevezte ki. A ház megbizta az elnököt, hogy a Beöthy kinevezése folytán üresedésbe jött élesdi kerületben s egyúttal a Bokross Elek halálával megüresedett nagy-iklodi kerületben rendelje el az új választást. Ezután harmadszori felolvasásban is megszavazták a Tisza-szabályozásról szóló javaslatot, valamint a Fáy Gyula előadó által reprezentált gazdasági bizottsági és Pálffy Elemér előadó referálása mellett elfogadták a zárszámadási bizottság napirendre tűzött jelentéseit. Az ülés végén az elnök propositiójához képest elhatározták, hogy a legközelebbi ülés hétfőn lesz.

— Csáky gróf rendeletet magyar nyelvről. Fontos körendeletet intézett a közoktatási miniszter az összes törvényhatóságokhoz, felszólítva őket, hogy a magyar nyelv kötelező

oktatásáról szóló népiskolai törvény megtartására a legszigoribban ügyeljenek föl s hozzá ez év december végeig kimerítő jelentést terjesszenek. A rendelet ama közéleti és felekezeti népiskolákat fenyegeti, melyek közül 2387 intézetben éppen nem, vagy hanyagul tanították a magyar nyelvet, 1691 tanítót alkalmaztak, ki maga se tud magyarul, 2984 oly tanítót, kinek oklevele nincs. A miniszter remélhetőleg élni kíván ama jogával, hogy e hasznavehetetlen tanítókat eltültsa az oktatástól, esetleg a renitens intézeteket bezárassa, helyükbe állami népiskolákat állítván.

— Az új képviselőházi alelnök. Bokross Elek halálával megüresedett képviselőházi alelnökségre Perczel Dezőt a parlamenti életnek ezt a puritán kiváló alakját emlegetik. Kezdetben Darányi Ignác volt szóban. Ez a kombináció utóbb azonban teljesen elesett, — mert Darányira pártszempontból sokkal fontosabb hivatás vár. Ugyanis ő fog Pódományi Frigyes br. pártelnök helyébe lépni, még pedig akként, hogy már a legközelebbi parlamenti választás során a párt választási ügyeit Darányi fogja vezetni.

— Belföldi hírek. (Miniszterváltásgról) szóló hírek terjedtek el tegnapelőtt a budapesti és bécsi börzén. Pedig e hírek éppenséggel nincs-n semmi alapjuk; abszolút nem történt semmi, ami a Wekerle-kabinet állását bármely irányban is befolyásolhatná. — (Sándor, a fiatal szerb király) abbaziai kirándulásából érkezve, egy órán át Budapesten tartózkodott, folytatta utját a szerb főváros felé. — (József Ágost főherceg esküvője.) Augusztai bajor királyi hercegnő és ifjú főhercegnő József Ágost egybekelésé Münchenben lesz meg, a jövő hónap 15-dikén. — (A legutóbbi miniszteri tanácskozás), a millennium megünneplésének programjával toglalkozott. A programot főbb vonásaiban meg is állapították s erről, valamint a már tavasszal említett parlamenti (képviselekből és főrendekből álló) bizottság kiküldése iránt a miniszterelnök legközelebb tesz a képviselőháznak előterjesztést. — (A függetlenség és negyvennyolczás párt) külön bizott-

sága a borossebesi és kőszegi királyi válaszok illetőleg a képviselőházhoz benyújtott kérvények ügyében készült határozati javaslat szövegét a képviselőházi tárgyalások előtt nem bocsátja nyilvánosságra. A pártba Genczy Albert és Beniczky Arpád is beléptek. — (Lemondó főispán.) Nikolics Sándor, Versecz és Páncsova városok főispánja lemondott állásáról. — (Ritók Zsigmond állama.) Ujabbán a P. H. jelenti, hogy igazságügyi államtitkárrá Teleszky helyére bir szerint Ritók Zsigmond, a nagyváradi kir. tábla elnöke fog kinevezettni.

— Külföldi hírek. (Az ifjucsehek manifesztuma.) Megjelent az ifju csehek manifesztuma. A legelső meglepetés, amelyet a manifesztum keltett, az, hogy bár napok óta azt beszélik hogy berlini nyomdából került ki az ifjucsehek védekezése és egyúttal támadása a kivételes állapotok miatt, a manifesztum címlapjának az alján az olvasható: Hornyánszky Viktor nyomdájából Budapest. Az értelme oda tendál, hogy a kivételes állapotoknak nem lesz meg az a következményük, a melyet vele okozói előidézni akartak. A manifesztum azt is szemére lobbantja a kormánynak, hogy törvénytelen cselekedetével megsértette a cseh népdinasztikus érzelmeit. A manifesztumot konfiskálták. — (Bismarck emlékiratai.) Bismarck herceg a minap fejezte be egészen emlékiratait. Az emlékiratok csak Bismarck halála után jelenhetnek meg.

Színház.

*** Negyedik előadás.** Színházunkban ma Scribe és Legouvé régi jó drámája a „Tündérújjak“ került színre, mely szintén abban az időben készült, a mikor a francia drámaírók a munka és a születési arisztokrácia fogalmainak összeütközését tartották a leghatásosabb színpadi tárgynak s nagy hatással eregették fel frázisaik röppentyűit az előbbinek, a munkának — a hiányos forrítás szerint — „az iparnak“ dicsőítésére. A „Tündérújjak“ban pedig valamikor igen kitűnő művészeink próbálkoztak meg. A mély érzésű és e mellett

günkért, a mi kicsinységünkért, a mi együgyűségünkért, a kik oly szegények vagyunk, hogy rabló ki nem rabolhat, oly kicsinyek, hogy a háborus végzet viharja meg nem ragadhat és oly együgyűek, hogy rabolni, harcolni nem is tudunk!

Könnyezzük meg az elhullott gazdagabbakat, nagyobbakat és bölcsőbbeket!

A dolog azonban tovább is van.

A boulevard lapok — őszinték és elbeszélők, hogy a mi történt, az öngyilkosság volt. Igen, igen, a társadalmi lift leszakadt és a ki rajta ült, önként zuhant le a mélybe.

A nagy lapok és a hivatalos akták kevésbé őszinték. Balesetnek, véletlen szerencsétlenségnek mondják az esetet.

Mikor más országban — kivált Franciaországban — ilyen nagy emberek vesznek csuf s a közönség nem tud eligazodni a köteles és szükséges hazugságok és szenzációs igazmondás e szövedékében, van még egy bíró, a ki őszinte, biztos és főbebezhetlen ítéletet mond, nem csupán a halott, de azon korszak fölött is, a melynek morálja a szerencsétlenségnek egyéni előnyeit azon az áron, hogy alkalmat nyújtott neki minden könnyelmű hajlamnak kielégítésére, mint a hogy a hücseléd tolvajja válik a nyitott pénztár, az asz-

talban feledett kulcs, vagy legalább a szabadon hagyott cukro-szelence láttára és rámutat egy másik, egy újabb korszak hajnalhasadására, mely kérelhetlenül megbünteti az orgazda, a letűnt vétkes korszak bűntársait és saját kezük által kényszeríti bűnhődésre azokat, kik csupán áldozatai voltak . . .

Ez a bíró lenne a dráma, a regény. Ez az új korszak megérkezett, mért késik egy ilyen dráma és regény?

Mert ennek a bírónak még mindig nincs széke Magyarországon. Ezt a drámát kár lenne megírni; az életben mindennap színre kerül, színpadra nem szabad hozni. A mi sajtótörvényünk nem az az egy paragrafus, a minőnek Deák Ferencz kontemplálta, hogy t. i. hazudni nem szabad.

Nem szabad igazat mondani ez az írók törvénye.

A szerencsétlenül vészett, bűnös nagy ember arra van kárhoztatva, hogy életének még tanulsága sem szolgáljon egy jobb, becsületesebb nemzedék, egy szebb, nemesebb korszak intő és óvó példájául!

A nagy embernek tehetsége sem volt.

Erőszakkal emelkedett a magasba. Azért akart magasan állani, hogy alacsonyságait a megtorlás padján felül emelhesse.

Mikor aztán a csinált nagyságot exponált

helyre tették, a hol itélni, előltni, szövegezni, vezetni kellett, kitűnt a belső tartalom, a valódi erő hiánya. Lötte a legközönségesebb bakokat s az emberek restelkedve tekintettek egymásra, a mikor látniok kellett a vállakon föl emelkedett szalmabáb — tehetetlenségét . . .

Mindegy. Nem is a nagyságra vágyott ő, magánügyeit akarta áttekinteni a magas polcz messze látójáról. Érdekeinek szennyes nyáját akarta összetartani s ha a tilosba tévedett, megóvni a körülkerítéstől, behajtástól megzátolástól.

És a dolog ment is szépen sokáig. Mit bíróságok? Mit hatóság? Mit törvények? Vagyok a ki vagyok, mondá és nem félt földi itélettől.

Az az — nem félt az igazságos és valóban létező, komoly földi igazságtól. Így kellett volna inkább mondanunk.

Mitől félt hát oly nagyon, hogy rémültében elmenekült a földi élet határaiból? Ez a nagy, ez a hatalmas, ez az erős ember, a kinek teste vértelve volt minden ellen, a mi mást földre teríthet.

Félt az előítélettől, félt a hiúságtól, félt egy szalmaváztól, a melyre az emberek selyembársonyt és aranyat huztak, hogy földre borulva imádhassák.

Ügye a kaszinó előtt volt s azt hallotta, hogy két bíró a három közül a

életre való Heléne, ki a darab tendenciáját viseli vállán, Felekinének, Helvei Laurának volt kedvencz szerepe, Kerbriand Richardban pedig Szerdahelyi Kálmán, majd ismét Nádai tudták kikerülni dadogásukkal a neveltségessé léteit, sőt annál elegánsabbak és szeretetremóltóbbak voltak. A nemes érzések és jól talált satirikus, vagy karrikatur-vonások ügyes összessége ez a darab, a melyben vannak igen jól megjátszható szerepek. — Ezért tartja magát ez a finom szövötű vígjáték úgy a főváros, mint a vidék színpadain hazánkban. Debreczenben nem kevésbé szép multja van ennek a darabnak. Jó, hogy elővette a Tiszay-féle színtársulat, mert tegnap is voltak az előadásnak csinos mozzanatai. Így különösen Ardaida (Helén) és mindjárt utána Tapolczai (Kerbriand) olyan ensemblet produkáltak, a melyben közönségünk több tekintetben kedvét találhatta. Ardaida Idának birtokában van a pathetikus hang egész iskolája; egyszerű és természetes játékaival mély érzést, nagy intelligenciát párosít, szép organuma pedig zenéjével mélyen a szívbe hat le. Tegnap mindvégig hatással játszott a hatott rajzának kivált sötétebb tónusaival s ő volt az, a ki legméltóbban bívtak és tapsoltak úgy nyílt színen, mint felvonások után. Tapolczai nának, a rokonszenves és kifejező arczu, tehetséges fiatal színésznek kivált az vált becsületére, hogy a dadogásban nem tulzott, a mi a karzatnak concessiókat nem engedő izlésre mutat. Volt játékában igazság, míg egyes vonásokban (a tejmozdulataival, egyes hanglejtésekkel) Nádait másolja még pedig ügyesen, a ki elvégre sem elvetendő példánykép. Le kell azonban szoknia (már mint Tapolczainak és nem Nádainak) a mozdulatok túlélnétségéről s azt is higgye el, hogy salonokban nem szokás deklamálni, sőt a

kaszinóból való kigolyózásra akarja itélni. — A modern ember tehát modern véget ért s az emberek sajnálkozva beszélnek:

— „Egy tökéletesen elzülött, vagyonát elvesztett ember kérte ellene a kigolyózást, valami özvegyi vagyon, vagy árvapénzek miatt egy olyan ember, a ki mindenre képes.“

Milyen bolond világ is az, a melyben csupán az elzülött és vagyontalan emberek azok, a kik özvegy asszony birtokának, árvák vagyonának megvédéseért „mindenre képesek.“

Egészen úgy rendezte el halálát ő is, hogy balesetnek tűnjék fel. Mért? talán megundorodott egy néhány hét előtt bekövetkezett komédiás halál cifraságaitól?

Dehogy! A családnak megekarta menteni az — életbiztosítási összegeket.

A katolikus öngyilkosok nem kapnak egyházi temetést, ha nem deklarálják örülteknek. A nagy urak öngyilkossága csak véletlen baleset az élet-biztosítás miatt. Most már jöhet az a kigolyózás!

Szegény díjnak, szegény ügyefogyott ember, ki a boulevard lap sorai közül olvasod ki miudezeket, melyik főuri kaszinóból és miféle nagy urak golyóznak ki téged, ha egyszer adós maradsz ebédedért a kifőző asszonynak és egy forintjával adósa maradsz magadhoz hasonló árva díjoktársadnak? Biztos-e a te életed? Van-e kedved rá ülni a stréberék liftjére? ...

hang megtögyéséig kiáltani. Egy kis nekihevülés, valamivel izgatottabb, kissé az érzések vibrálását kifejező hang. — annyit megtűrhet a tul-tapasztalt párisi világfi elegáns alakja, de többet nem. Az írók és a kor hibája, ha az írók vezérczikket szöttek a darabba. Azt hisszük, hogy nagyon is fiatal Kerbriand volt, a min jövőre segíteni kell. Ha Tapolczai kedves fiu, P é c h y volt a leguriasabb alak a darabban, mint Penmar herczeg. Mert a többi szereplő együtt és külön-külön abba a hibába esett, hogy valami kiskereskedői ház tónusát, magaviseletét, egész járását-keését adták e ő a darab herczegi, grófi és bárói czimei alatt. L u b r i n c z Julia Lesnevan grófnéja nem nélkülözötte a komolyságot, — mindamelltt elegancia dolgában csak derék falusi témaszszony volt, H e v e s i Gábor mint Lesnevan gróf pályázhatott valami főtözsde bérletére s néhol (p. o. amint a negyedik felvonásban távozik Heléntől) valóságos bajazzot játszott, holott Lesnevan gróf elegáns nagy ur, még ha kegyet keres, vagy ellenszenves vonásokat is tüntet fel! A legkevesebb eleganciát tanusítottak pedig M e n n e v i l l e marquisné és B e r n y asszony. Ezek a darab állítása szerint díszesen öltözködő és divatot vezérlő párisi divatbölgyek még se jelenhetnek meg arany füstös rikító pirosruhában és még sem játszhatnak olyan komikumot, a minőt a népszínmű „Eladom a kakasom“ nótáját éneklő pórasszonyok. Beül van itt a komikum, nem a mozdulatokban, rikácsolásban és magaviseletben! Hiszen a marquisné udvari dáma is Feledhetetlenek e két szerepben színpadunkon a Békési nővérek, a kik szintén neveltettek, de azért nagyvilági dámák maradtak. Tagadhatlan azonban, hogy a két színésznő, K i s s Irén (Berny asszony) és kivált H o r v á t h Paula (Marquisné) jelentékeny kózikai érrel rendelkeznek, a melyet izléssel kell párosítaniok. C s i k i László Tristánja ez este gyöngye szerelmes volt, rangjára nézve tiszteltbeli segédszolgabíró Sáros vármegyében. B o g y ó Ilonka itt-ott eltalált egy-egy naiv hangot és vonást, többször kedves volt, de le kell szoknia, beszédében a haderásról és mozdulataiban az ugrálástól. Az előadás menete elég gyors és összevágó volt, csak itt-ott akadtak meg a nyelvek. A 2. felvonásban csinos új terem-díszletet láttunk, Gobelinekkel a falakon, csak a háttér lengő zászlait, mögöttük levegővel nem értettük egészen. Félig fődött, félig fődetlen csarnok, vagy komédia-ház volt-e, nem tudjuk. Közönség szép számmal jelent meg.

* **Óvácziók a színházban.** Gyakran történik és általában véve nem baj, ha meg is történik, hogy a mely színésznőnek, vagy színésznek lelkesebb tisztelői akadnak a nézőtérén, annak nyílt színen bokkrétát, vagy koszorút nyujtanak fel a zenekarból. Ilyenkor aztán a hódolónak fel kell ugrania a földről, a dühöngő ajkaira kellemes mosolynak kell szállania, a távozni készülőnek az utolsó „Isten hozzád — örökre“ után szépen visszatérnie s a kitüntető adományt hajlongva átalvenni. Pedig muszáj, mert a közönség egy része, a helyett, hogy kikérné magának a szituáció hangulatának ily megzavarását, addig tombol, tapsol és éljenez, a zenekartan elhelyezett szolgáló szellem pedig addig tartja magasra a maga beráriumát, a mig az el nem jut adressére. Nincs ilyenkor tekintet arra, hogy az illető szerepe ez este kimagasló-e a darabban, vagy nem. Nincs tekintet arra, hogy más kiválóbb művészt, vagy művésznőt inkább illetett volna ilyen kitüntetés, de ezen a nyilvános hódolaton mind addig át kell esnünk, a mig a világon érzékeny szívek léteznek. Hát kérem, ez már olyan vi-

dékes szokás, a melyet a nagyobb városok közül már csak csupán Debreczenben engednek meg. Tessék nyilváno s a n koszorút, bokkrétát — ha mindjárt galambosat is — ugyan egyébként emlékeket felnyujtani jutalomjátékok, jubileumok, vendégszereplések alkalmával, — vagyha már muszáj — primadonna-harczok, erős hirlapi kritikák elégtéteül, de más esetekben a privát ember, privát érzelmeinek adjon kifejezést privát uton s küldje fel adományát a felvonásközben az illető öltözőjébe, mert az illuziót, a hangulatot ily módon megzavarni m ű v é s z i o k o k n á l fogva n e m s z a b a j d. A magunk részéről az ilyenfajta óvácziókat egy izben sem fogjuk regisztrálni s kérjük a városi színházi bizottságot, hogy ezen irányban szintén tegye meg a maga intézkedéseit. Egyszerűen úgy, hogy tiltassék meg az ajándékoknak a zenekarból való felnyujtása minden oly alkalommal, a melynek ünnepélyes, vagy más kivételjes jellege nincsen. A ki pedig mégis óvácziózní akar, tegyen jelentést a színházi felügyelőnek, ki bizonyára minden esetre meg fogja itélni, érdemes-e a színpadi hatást perczekig felüggeszteni!

* **Partényiné visszavonul.** A népszínháznak rézi, érdemes tagja, P á r t é n y i n é asszony, elszánta magát arra, hogy visszavonul a színpadról a magánéletbe. A minap adta be lemondását a népszínház igazgatójának.

* **A krisztinavárosi színikörben** kedden volt az utolsó előadás. A szomorú őszi estén Bánk-bán tragédiája került színre s a közönség a kopogó zápor mellett is zúfolásig megtöltötte a színikört, úgy, hogy a jegyek mind elfogytak. Bánk-bánt Molnár László, a színtársulat kiváló tagja személyesítette. Sok éljenzés után a színikör kapui bezárultak, s Krecsányi társulata holnap Temesvárra indul. Jövő évben május elsején térnek vissza ismét a fővárosba.

— **Operettek a színházban.** Ez idényünk alatt első operette premiére szombaton lesz. Ekkor kerül színre K e r n e r J ó z s e f „K i r á l y s z ö k t e t é s“ cz. 3 felvonásos regény operetteje, mely csinos zenéjével méltó feltűnést keltett zenész körökben — A darab a XII. században játszik angol és osztrák földön. A nagy személyzetű darabban a főszerepeket S u g á r A r a n k a, G a l l y a s i P a u l a, L o c s a r e k n é, H C s i l l a g A m á l i a, T i s z a j, S t o l l, A n d o r f i K r é m e r és R ó z s a h e g y i játszik. „G a s p a r o n e“ Millöcker rég nem adott kedves operetteje csütörtökön kerül színre a főszerepben S u g á r A r a n k a, v e l e H C s i l l a g A m á l i a, L o c s a r e k n é, T i s z a j, F e r e n c z i és S t o l l fognak fellépni.

* **„A kis madaram,“** Gerő Károly tettszéssel fogadott népszínműve vasárnap ismét színre kerül.

Irodalom — Művészet.

* **A magy. tud. akadémia.** összes ülést tartott Eötvös Lőránd báró elnöklété alatt. Az elnök jelentette, hogy a legközelebbi Széchenyi-ünnepen Vécsey Tamás fog felolvasást tartani a magyar jog fejlődéséről Széchenyi-korában. Azután folyó ügyeket intéztek el. Ezek során jelentette a főtűtár, hogy az idei Teleki-jutalomra (szomorujátékok) 25, a Karátsanyi-jutalomra (vigjáték) 9, a Farkas Raskó-jutalomra (hazafias költemény) 33, a Nádasdi-jutalomra (költői elbeszélés) 11 pályamunka érkezett. A Bézsán-jutalomért két, a Gorove- és a Vitéz-jutalomért egy-egy pályamunka pályázik. Az összes ülés után az I. osztály tartott ülést, melyen Pecz Vilmos tartott felolvasást egy görög szemtanunak a várnai csatát leíró költeményéről.

Vegyes hírek.

* **Bokross Elek** temetése tegnap délután kezdődött. A temetés iránt a közönség óriási érdeklődést tanusított. A temetés, eltekintve attól, hogy a gyászoló család tagjai kívül az egész nagy közönség mélyen meg volt rendülve fölötte egyszerűen folyt le. — A halottas háznál végzett rövid egyházi szertartás után

megindult a menet — melynek nem csak a tömérdek közönség s a rendkívül nagy számban fölhalmozott koszoru adta meg impozáns jellegét de különösen az, hogy a koporsó után a közölet legkitünőbb férfiai mentek, mint Wekerle Sándor miniszterelnök, Fejérváry b., Hieronymi, Lukács miniszterek, Berzeviczy államtitkár, a képviselőháznak sok tagja, főbb állami hivatalnokok stb. és beláthatatlan néptömeg. A gyászolók aközponti pályaudvarig kísérték a balottat, a kinek szülőföldjé, Kolozsvár fog örök nyugalmat adni. A megboldogult családtagjai közül legelőbb bátyja Bokross Lajos kolozsvári ügyvéd és öccse Béla érkeztek meg a fővárosba. A boldogtalan özvegy mig Budapestre érkezett, mit sem sejtett a katasztrófáról s dacára a hosszú ut fátalmainak rohant fel lakásába, hogy férjét vizontláthassa. Főnt sógorai fogadták s vezették be egyik mellékszobába, s vigasztalták, hogy legyen egészen nyugodt, a baj nagy ugyan, de majd segítenek rajta az orvosok. A szegény asszony erre zokogni kezdett, s fuldokló hangon kiáltotta: „Hol van az én kedves Elek! Mondjátok meg, — ha meg is halt, nem ijedek meg, csak vezessetek oda!” A családtagok erre megmagyarázták a valóságot s bevezették az özvegyet a holttesthez. Borzasztó volt látni, mint rohant a zokogó asszony férjéhez s mint halmozta el csókjaival. Több percig tartott ez a megrendítő jelenet, mig az özvegy egy sikolylyal ö s s z e e s e t t s így vitték el szeretett férje mellől. — Bokross Elek halála mily megdöbbenést és részvétet támasztott országszerte. A borzasztó halál valóságos kérdésképp áll a közönség előtt amely keresve kutatja a megoldást. A titkokat kereső közönség nem hisz a balesetben és a képviselőház volt alelnökének haláláról nem igen akarja elhinni, hogy baleset okozta. Mindentelég egy tragédia befejezését látják benne és megilletődéssel beszélnek a szomorú drámáról. Az ügyvédi működéséből kifolyólag eliene emelt több rendbeli vádakhoz egyik fővárosi lap értesülése szerint egyéb bajok is járultak: nagy mértékben játszott a börzén, a mely valósággal elnyelte vagyonának utolsó szilánkjait is. Börzevesztéségei igen szűk körben voltak ismeretesek, de illetékes helyen tudtak róluk, s figyelemmel kísérték a képviselőház végzetesen nyereszkedő alelnökét. Családja és bizalmasai régebb idő óta tudták már a családfelelő életének ezt a sokféle bonyodalmat, és azért ejtette őket roppant félelembe az, — a mi ezelőtt 4-5 héttel történt. — Bokross Elek akkor megfoghatatlanul eltűnt. — Kilenc-tíz napig tartott távolléte, a nélkül, hogy bárki is sejtette volna, hová lett. Egymást érték a levélbeli és távirati tudakozódások. Családja kétségbe volt esve s még a rendőrség is tudott Bokross eltűnéséről. Meg voltak győződve arról, hogy öngyilkossá lett. vagy a mi talán még rosszabb Amerikába ment ki. Tíz nap mulva Bokross Elek visszakerült, de holvótáról nem adott felvilágosítást. Most egy hónappal erre váratlanul következett be a katasztrófa. Azt is írják a lapok, hogy a kormány bizalmasan felszólította volt, hogy mondjon le a képviselőházi alelnökségről. Bokross Bánffy Dezsőnek vasárnap bejelentette, hogy lemondását indokolással együtt megírta.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelő felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirati hivatalnál szeptember 30-án: Változó felhőzet, enyhe.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. Október hó 4-én reggeli 7 órákor. Hőmérséklet 11.8 C. fok. Légnymás 755.1 millim. Szélirány déli. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 6 millim. Ugy nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 19 fok. Legalacsonyabb hőm. 13 fok.

Séta hangverseny a Margit fűrdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órákor.

Október 3. d. u. 4 ó. az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társ. ülése a városházán.

Október 2-10. Országos vásár.

November 1. Egyházkerületi közgyűlés.

— **A király nevünnepé.** Ő Felsőge dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk I. Ferencz József névnapját ülik meg ma a legszeretettebb, legalkotmányosabb uralkodó hódoló alattvalói. A népek millióinak szívéből e napon forró imádság száll ég felé, kérve Istent, hogy a bölcs fejedelem jóságos keze még soká vezérelje országok és nemzetek sorsát, mert az ő vezetése a békeesség, a szabad alkotmányosság és nyugodt előhaladás utjain vezérel! Tartsd meg Isten királyunkat birodalmának üdvére és felvirágzására!

A róm. kath. templomban ma reggel 8 órákor Ő Felsőge neve napja alkalmából Tárkányi Péter a Theresianum és az elemi iskolák igazgatója tartott misét, a melyen az elemi iskolák összes fiú és leányövéndékei megjelentek. 9 órákor nagy zenés mise volt, melyen dr. Wolafk a Nándor v. püspök celebrált teljes segédletével és infulával. A choruson a cs. és kir. 39 gyalogezred zenekara foglalt helyet és a mise alatt Czapek Péter karnagy vezetése alatt játszott. Az isteni tiszteleten megjelentek Reviczky István tábornok, Suvich Jenő cs. és kir. ezredes, Gőrgői és Biró honvéd ezredesek, Mayer Guidó cs. és kir. alezredes és a Debreczenben állomásozó összes törzs és főtisztek. Számos középületre kitűzték a trikolort.

— **A debreczeni egyetemért.** Mig Pozsony és Szeged memorandumokat szerkesztenek és küldöznek kormányhoz, országgyűléshez, budapesti lapokhoz, agyon dicsérve önmagukat, mint egyedül a kalmatos székhelyeit a tervezett harmadik egyetemnek: addig a debreczeniek és mindazok, a kik az ősi negyedfélszáz éves főiskolát egyetemi rangra óhajtják emelni, komolyan hozzá látnak a munkához és serényen rakosgatják a debreczeni egyetem felső emeletének falait. Ime megint egy szép, buzdító jele a nagy dolgokat művelő áldozatkészségnek, mely ezuttal is hűnek, következetesnek mutatta magát ősi tradícióhoz. A nagy szabadsághős, az alkotmány és protestantizmus dicső emlékü védője Bocskay István vitéz lovas hajdúinak utódai: a h.-szoboszlói ev. ref. egyház presbyteriuma — mint levelezőnk értesít — vasárnap tartott közgyűléséből általános lelkesedéssel egyhangulag határozta el, hogy az egyház részéről négyezer koronás alapítványt tesz a debreczeni főiskolának egyetemmé fejleszté ére, kötelezván magát évenként e töke 5%-os kamatjának megfelelő 200 korona fizetésére, azzal a fenntartott joggal, hogy az évi járulékot 4000 koronával megválthassa. Elhatározta továbbá, hogy az egyház tagjai között gyűjtést fog megindítani. Midőn e határozat meghozatott, a presbyterek közül, áthatva a szent ügy iránti lelkesedéstől, néhány perc alatt 640 koronát ajánlottak meg. Az egyháztanács olyan széleskörű agitációt indít meg, hogy a gyűjtésbe bevonja saját tagjain kívül a várost és az ottani pénzintézeteket is. Üdvözöljük nemes Szoboszló városát e lelkes buzgalomért! Az a közönség, mely rövid idő alatt annyi sok ezreket áldozott a közművelődésért: méltó az ősk dicsőségére, méltó az egyház hazá hálájára.

A debreczeni ev. ref. presbiterium által a gyűjtés módozatainak kidolgozásával megbízott küldöttség tagjai, lelkeszei és a kollégium tanárai tegnap értekezletre jöttek össze, a melyen megállapodtak a további teendőkre nézve. Elhatározták, hogy mielőtt a presbiterium által elrendelt nagy arányú gyűjtés megindíttatnék, Kiss Áton püspök, gróf Dégenfeld József főispán és Simonffy Imre polgármester-főgondnok aláírásával felhívás intéztessék az összes társadalmi tényezőkhöz: tanárkarokhoz, presbiterekhez, városi és vármegyei bizottsági tagokhoz, bíróságokhoz, hivatalokhoz, mindenféle erkölcsi és anyagi testületekhez, rövid idő mulva a városháza nagytermében tartandó értekezleten való megjelenésre kéretvén fel. Ez értekezleten három szónok fog ez ügy fontosságáról és az áldozatkészség szükségéről beszélni. Dr. Bacsoni Lajos jogtanár a jogakadémia kibővítésének, — egyetemi rangra fejlesztésének, Balogh Ferencz hittanár a bölcsészeti fakultás és tanárképző intézet felállításának jelentőségét és szükségét fogják fejtegetni; Márk Endre ügyvéd pedig azokat a különösebb érdekeket és előnyöket tárja föl, a melyek a kollégiumnak egyetemmé fejlesztéséből Debreczen szempontjából esnek a mérlegbe.

— **Személyi hírek.** Kozma Andor, a magyar általános biztosító társaság budapesti főigazgatójának titkára, városunkban időzött. A kiváló író és költő hivatalos ügyben érkezett Debreczenbe.

— **Sajtóhíra.** Tegnap „Papi rszeletek” című rovatunk utolsó szava „disznóhus” h. olv. „disznóban.”

— **Temetés.** Azon megrendítő csapással szemben, mely Elek Lajos, az ev. ref. főiskolának egyik szeretett tanárát VII. gymbasi tanuló fia, Lajos elhalálozása következtében érte, ma délelőtt a temetésen nagy részvét nyilvánult. Megjelentek Kiss Aron reá püspök, Unger Gusztáv kir. tábla bíró, Tóth Sámuel egyh. ker. főjegyző, Eötvös Károly tanfelügyelő, Tóth Ferencz ny. tanár, Bodossy Pál püspöki titkár, Márk Endre, Magos György ügyvédek, a ref. lelkeszi kar, az összes tanárkarok és az egész kollégiumi ifjúság. A fűvészkert utcai halottas háznál Zsigmond Sándor h. szoboszlói ev. ref. lelkesz mondott megható imát, azután a korán elhunyt ifju tetemeit a hatvan utcai sírkertben tették örök nyugalomra.

— **Iparos iskolák bezáratása.** Simonffy Imre polgármester a főiskolai akadémiai igazgatóság megkeresése folytán, tekinettel arra a körülményre, hogy az iparos tanulók a nagy vásár alatt mindenféle gyanus egyénekkel érintkezhetnek és így a kollégiumot könnyen inficiálhatják, okt. hó 11-ig az iparos tanonc iskolát bezáratta.

— **A debreczeni kereskedelmi betegsegélyző egyesület** vasárnap, október hó 1-én tartotta rendes igazgatósági gyűlését, melynek legfontosabb tárgyát a betegsegélyző egyesület első félévéről szóló jelentés képezte. A jelentés mindenek előtt konstataálja, hogy az egyesület belső berendezése, ügyvitele kifogástalan és az első félév bevételei és kiadás tételei azt a megnyugvást keltik, hogy az első csonka évet (müködését csak ápril. 1-én kezdte meg) hiány nélkül fogja zárhatni. A jelentésből a következő érdekesebb adatokat közöljük: Van az együletnek 518 keresk. alkalmazott tagja, ezek közül 5 önkéntes, a családi biztosítást 19-en vettek igénybe. Táppénzekben, kórházi ellátásért valamint magánfeleknek összesen 447 frt 17 krt, gyógyszerre (a kórházat ide nem számítva) 457 frt 08 krt, nyomtatványokra, irodai felszerésekre és irodai eszközökre 323 frt 77 krt, a kórház szükségleteinek fedezésére 250 frtot, orvosi és tiszti fizetésekre 615 frtot adott ki az egyesület. Összes bevételei az első 6 hónapban 3494 frt 55 kr., összes kiadásai 3275 frt

64 kr., maradt az első félév végén 218 frt 91 kr. A kiadások a második téli félévben kétségtelenül jóval nagyobbak lesznek. A jelentés azonban sajnálatát fejezi ki a felett, hogy a főnökök a bejelentés körüligen hánya gulyárnak el, csak hosszú utánjárás és mintán a bejelentő hivatal; és más uton tudomására jutott az egyletnek az alkalmasztott neve, csak akkor jelentik azokat sokan be. Még nagyobb baj a fizetések eltitkolása és jellemző, hogy egy alkalmazzott részéről főnöke ellen íráses eltitkolása miatt feljelentés történt az egylethez. Eddig az egyesület nem akarta az illetőket az iparhatóságnál feljelenteni, mert a mennyire lehet a maga körében akarta ügyesbajos dolgait a főnökökkel elintézni. Nagy terher az egyesületre nézve a keresk. kórház, mely sem terjedelménél (csak hét ágyra van berendezve) sem felszerelésénél fogva az egyesületi gényei nek nem igen felel meg. A lefolyt félévben 71 beteg ápolatott összesen 605 ápolási napon át, kórházon kívül 11 beteg kezeltetett. Az igazgatóság a jelentést tudomásul vette s elhatározta, hogy úgy a kereskedő társulat utján a főnökökre, mint a keresk. ifjak önképző egyesülete utján az ifjuságra fog hatni, hogy ezen közös, humánus intézményt támogassák és az anyagi megkárosítástól megóvják. A kórházra vonatkozólag a legközelebbi igazgatósági gyűlés fog a fölött tanácskozni vajjon nem volna-e helyes a kórház ügyében a várossal valami megállapodásra jutni és a kórház tőkét mindaddig gyarapítani, míg az egyteljesen megfelelő kórház fölépítésére és berendezésére elegendő leendő.

— **A város zárszámadása.** A belügyminiszter ma érkezett leirata szerint Debreczen város házi pénztárának s a város által kezelt 16 rendbeli alapnak 1893 évi zárszámadását helyesnek találta ugyan, azonban a házi pénztár zárszámadására és a vagyon leltarra nézve néhány észrevételt tesz és némi fölvilágosítást kíván. A házi pénztár zárszámadása

2,364,399 frt 56 kr. bevétel
2,363,184 frt. 76 kr. kiadással s így

1214 frt. 80 kr. pénztári maradvánnyal helyesnek találta, a zárszámadás mostani alakja a számvitelt mai követelményeinek meg nem felelhet, mert az a könnyű áttekinthetést zavarja; ezért a zárszámadás jövődöbéli ő-szeábrításához új mintát küldött a miniszter. A vagyon leltárban is a cselekvő vagyon értékét 18748546 ft. 43 kr. helyett 18,333,660 frt és 58 krra helyesbítette.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozatok.** A belügyminiszter a Fröbel gyermekkert 200 frtos segedelmezésére, a hajduk és rendőrök fizetés emelésére s az országos zene és színművészeti akadémia pártolására vonatkozó közgyűlési határozatokat jóvá hagyta.

— **Rejtélyes haláleset.** Szabó Dániel hatvan éves földmivest Hadházon ma hajnalban a város alatt halva találták. Szabó egy lovas talyigáján káposztát akart Böszörménybe szállítani. De alig hagyta el a várost, halálos szerencsétlenség érte, melynek okát a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Szabó a földön feküdt mikor megtalálták, a talyiga fel volt borulva a káposzta fejek szétgurulva s a ló rajta feküdt a még meleg holttesten. Valószínű, hogy talyiga felborult s Szabó a ló alá került, mely agyonnyomta. De az teszi titokzatosá az esetet, hogy semmi féle zuzódás, ütés nyomain nem látszanak a hullán. Szabó Dávid 25 évig állott mint kert gazda a város szolgálatában s a becsületes öreg embert mindenki szerette.

— **Zivatar volt az éjjel, éjfél tájban.** A menyország orgonái hatalmasan megharsantak s mialatt az ég csatornái megeredtek és cikázottak a villámok, több helyen csapott le Isten mennyköve. Reggelre ismét derűs, bár kissé hűvös őszi nap kerekedett s a kis jelenet után újra kelyre állott a verőfényes béke az ősszekoezozant ég és föld között.

— **Külön személyvonatok fognak közlekedni a nagyvásár alatt** Debreczen és a közeli városok között, melyeknek menetrendjét holnap közöljük.

— **Merénylet a vonat ellen.** A tegnap este 11 órakor Debreczenből Budapest felé elindult 1602. számú vonat csaknem áldozatul esett három napszamos suhancz éretlenségének. Ugyanis az ebesi állomáshoz közel a 105. és 106. számú örházak között egy kis hid (viaduct) boltozata és sinek közé, továbbá a sinek tetejére nagy mennyiségű kavicsot raktak. Midőn a vonat a veszélyeztetett helyre ért, a mozdonyvezető iszonyu zökkenést érzett mire a vonatot rögtön megállította. A vonatról a kalauzok leugráltak s az elősiető Veres József és Zacher Ferencz örökkel keresték a sötétségben hogy mi lehetett a zökkenés oka? Az említett viaductnál a hid padlódeszkáját darabokra törve találták és constatálták, hogy ez a körülmény mentette meg a vonatot a kiugrástól; a kavics tömeg leökte volna a sinekről. A merénylet gyanuja egy ebesi földbirtokos napszamosaira esett, kik ottan körül tegnap délután tengerit törtek. Harangi Lajos 15 éves szoboszlói illetőségű napszamos elfogták s ma délelőtt Kálmánczhey Mór mezőrendőr alkapitány kihallgatta. Harangi vallomása szerint Szilasi Balázs és Szilágyi Gábor 14-16 éves munkás társai rakták le a kavicsokat s öt tengeri csövekkel ütötték, kényszerítették, hogy néhány darabot ő is tegyen oda. „Azok már a tavasszal is tettek ugyanott kavicsokat a vonat alá — mondá — és gyönyörködtek benne, hogy milyen szépen liszté törri azokat a nehéz mozdony.” A rendőrség befogatja a merénylőket s az ügyet átteszi a kir. ügyészséghez.

— **Haszonbérleti árverés városi földekre.** A város több nagyobb terjedelmű tagföldje bérletére nézve volt ma árverés a városházán, s az árverés igen kedvező eredménnyel folyt le. A pallagi VIII. 365 hold 223 □ öl területű birtokért Fehér Sándor 2222 frtot ígért az eddigi 1463 frt haszonbér helyett; a pallagi IX-ik hasonló nagyságú tagért Nagy Jakab 2123 frtot ígért, eddig 1283 frt volt a haszonbér. A szikgáti 698 hold 873 □ öl majorsági földet ismét Kellner Károly bérelte ki az eddigi 8521 frt helyett 10400 frtért. E három birtok haszonbére ez ideig 11200 frt volt, jövő hat évre pedig 14765 frt lesz.

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi szeptember 23—30-ig. 1. Fekete János és neje Vég Julianna veszik, Nyári Péter és neje Szabó Julianna tóczs-kerti szőlőjét 530 frtért — 2. Simon Sándor veszi, özv. Barna Istvánné Kis Sára és társai csapó kerti szőlőjét 380 frtért — 3. Berliner Abraham veszi, Stern és Reich czég Tizenhárom város 1662. sz. házat ondódi földével 11950 frtért. — 4. Békési József és neje Temesvári Sára veszik, Gőz Sámuelné Sándor Mária csapókerti szőlőjét 500 frtért. — 5. Bódogh Károly és neje Bódogh Antónia veszik, Bódogh József boldogfalvi szőlőjét és n. cserei kaszálló illötőségét 700 frtért. — 6. Oláh Mihály és neje Kovács Zsuzsanna veszik, Oláh István és neje Kovács Klára új földét 150 frtért. — 7. Kegyes István és neje Szalai Julianna veszik, özv. Kegyes Mihályné és társai halápi 4 boglyás kaszállóját 1175 frtért. — 8. Géder Audrás veszi, Sági Bálint és neje Sallai Mária homokkerti szőlője egy részét 400 frt 50 krért. — 9. Dien József és neje Katona Zsuzsanna veszik, Pásztor Sándor és neje Kabai Zsuzsanna csapókerti szőlőjét 700 frtért. — 10. Kovácsai József és neje Lakatos Emma veszik, Bodnár Sándorné Sütő Mariska új kerti szőlőjét 1000 frtért. — 11. Rácz György és neje Kis Eszter veszik, Kóber György és neje Bányai Zsuzsanna n. cserei kaszállóját 3100 frtért. — 12. Kónya István és neje Berceki Julianna veszik, Posa Péter és neje Király Erzsébet elepi tanya földét 3000 frtért.

— 13. Gál János és neje Nyeste Julianna veszik, Csapó Mária Király Lajosné csapókerti szőlője egy részét 320 frtért. — 14. Kovács János és neje Juhász Eszter veszik, Vig Lajos és Papp Józsefné Bihari Julianna sesta kerti szőlőjét 1150 frtért. — 15. Ori Mihály és neje Böszörményi Julinna veszik, Altmann Józsefné és társai Nagyhatvan utca 1539. sz. házat ondódi földével 19000 frtért. — 16. Nagy József és neje Szilágyi Zsuzsanna veszik, Bozói Sándor és neje Kovács Julianna Kismester utca 1140. sz. házat 2500 frtért.

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tachlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyár; elvényével és aláírásával.

Táviratok.

— Érk. d. u. 2 óra 5. perczkor. —

Csölicsot ma délben gyilkosság és embertölés kísérlete miatt tíz évre ítelték.

Törvényszéki csarnok.

* **A budavári merénylet bünpörének volt egy visszataszító vonasa.** Eötvös Károly — a mint tudjuk — önként ajánkozott a merénylő Csölics védőjéül. Miért, az kitűnik a védelem szerepét helyette elvállalt fiának, dr. Eötvös Bálintnak viselkedéséről, a ki „a polgárok törvény előtt való egyenlőségére“ hivatkozva, erőnek erejével a törvényszék elé akarta cizáltatni a beteges primást s a merénylővel szembesíteni az úgy is tulérzékeny öreg főpapot. Antikatholikus, pap-ellenes szerep akart tehát lenni az ő szereplése s mikor ennek lehetősége elesett, bizta a védelmet a fiára. Mi becsüljük Eötvösnek az egyházpolitikai program körül tanusított működését, de ennek küzdelmét tessék a parlamentben folytatni mert a törvényszék termébe áttett és egy beteg öreg ember személyének megkínzásává sülyedt küzdelem utálatossá és kicsinyessé válik. Örvendünk, hogy a törvényszék nem engedett ennek a célzatnak, a melynek fegyverére a valódi szabadelvűségnek szüksége nincsen!

* **A Csölics-per tárgyalása.** A Csölics-féle perben a budapesti törvényszék háttér és kedden tartotta meg a tárgyalást. A primás a tárgyaláson nem jelent meg Eötvös Bálint védő ügyvéd, (Károlynak a fi) kérte a törvényszéket, hogy ez a primást a király nevében, a mennyiben már nem beteg, déutánra idézze meg. Védő e kérelmének a bíróság nem adott helyt, hanem kimondta, hogy a primást kihallgatni felmegy ennek lakására Vádolt merénylő azt a benyomást teszi, hogy ő egy közönséges gonosztevő. Elhatározta a primás megölését, bevalja. Azt állítja, hogy őt ingerültté leginkább az tette, hogy a főpásztor jószágkormányzója folyton zsidókkal „trafikált“, ezeknek keresztények fölött mindenben előnyt adott. Csölics a kihallgatás folyamán fantasztikus, áradozó frázisokkal kívánt bírásra hatni. Azt mondja, legjobban szereti a 48-as regényeket, a „Magyar Hirlapot“ és Horváth Gyula czikkeit olvasni. Tanuk vádlottat tisztességes, munkás embernek mondják lenni, csupán az egyik primási főtisztviselő Ehrlich Lipót (katholikus) mondja rakoncátlan és lelkiismeretlen embernek, ki tolvaj kulcszal dolgozik. Védő kimutatni igyekszik, hogy a tolvajkulcs históriája pusztá mese, melylyel egyszer már ki akartak marni mást is szogálatából, de ez akkor nem sikerült. Tegnap a bizonyítási eljárást befejezték és megtartották vád és védbeszédet. Az ítéletet ma déli 1 órakor hirdeti ki a törvényszék. A herczeg-primás tegnap sem jött el a tárgyalásra és a törvényszék kiküldöttekét Zsitvay elnök ment fel 1 órakor két jegyző kíséretében a primást kihallgatni. Jogászai körökben ez az epizód sok bszédre adott alkalmat. Legtöbben azt vitatták az esettel szemben, hogy a walesi herczeg trónörökös a londoni törvényszék beidézése folytán annak idején megjelent a bíróság előtt.

Apró-cseprő.

* Azok az orvosok!

Hölgy: — A doktorok mégis nagyon bo'dog emberek; alig akad beteg közöttük.

Orvos: — Igaza van, nagyságos aszszonyom, de azért mégis meghalunk.

Hölgy: — Természetes, mert utolsó betegségük alkalmával mindig valamelyik kólegájukat hivatják.

* Bankár és művész.

X. dusszagdag bankár azt mondja Y. művésznek.

— A művészeknek és íróknak szegényeknek illik lenni.

— Igaza van, válaszojja a művész. Ha a művésztől vagy írótól meg azt is követelnék, hogy gazdag legyen, az épen annyi volna, mint ha a gazdag barkártól azt pretendálnák, hogy esze is legyen.

* A tarokk.

X. ur, ki már hosszabb idő óta nem látta Z. barátját, végre elcsipi őt a minisztérium kapujában s fölszólítja, hogy menne el vele egy partie tarokkra.

— Lehetetlen, kedves barátom, — válaszolja Z. ur. — Arra is alig van van időm, hogy az indulás percére a vasúthoz kimehessek. Jöjj el inkább értem a nap folyamában... A hivatalos órákban mindenkor rendelkezésedre állok...

Ha csöndes temetőben lépdlek,
Hol néma fejék, rozzant sarkok,
S elgondolom, hogy e százféle játszmat
E fedettek velem együtt játszák:
Ugy látszik, esárdában vagyok talá,
S az ócska kártyák ott az asztalán...

Lea u. „Faust“ jábó!

Az ember épp úgy tartozik századához, mint fajához; még akkor is ha faja és százada ellen harczra kél.

Renan.

* Házilag készített rum.

Semmi kétség, itt az ősz a maga fázós hangulatával, szürke felöltőjével és párolgó teájával... A hangulat és a felöltő mellékes, hanem annál fontosabb a tea, amely gourmandok szerint csak úgy élvezhető igazán, ha nagyon jó. De hogy lehessen ma jó teát észlelni, mondják kórusban a háziasszonyok és aggégynek, akik maguk kénytelenek teajutat főzni, ha a rum, mely a tea egyik főkelléke, leggyakrabban nem egyéb cifra üvegbe öntött rossz hamisításnál, a mely a legjobban készített tea ízét is teljesen megrontja. Ime egy mód, hogy milyen olcsón és milyen könnyű szerrel lehet otthon kitűnő rumot előállítani.

Veszünk egy liter finomított 90° szeszt, amelybe öt deka rum-esenciát öntünk; ezt a keveréket jól összerázzuk. Ezalatt egy negyed liter vízben felforraltunk husz deka cukrot, amely az előbbi keverékbe öntünk. Most négyöt koczka cukrot kis lábasban kevés vízzel sötétbarnára pirítunk amalylyel a rumot tetszésünk szerint világosabbra vagy sötétebbre megfestjük. Egy megfelelő nagyságu üvegbe tölcserít teszünk, s ebbe szűőpapirt vagy közönségz tiszta vattát. A folyadékot lassankint beleöntjük a tölcserbe, amíg a rumnak teljesen tiszta átlátszó színe lesz.

Az eljárás, amint látható, igen egyszerű és miután a szesz hetven krajczárba, az esencia husz krajczárba és cukor tizenkét krajczárba kerül, egy forint két krajczárért majd másfél liter olyan rumot kaptunk, amely ugy hasonlít a vásárolt rumhoz mint a tokji bor a karcoshoz.

Meghaltak.

— Szept. 24-től 30-ig. —

Csapó Péter fián: Halász Imre 71 é. r. kath. aggkór, Benke Lajos 59 é. ref. agyszélhűdés özv. Szilágyi Sándorné 50 é. ref. veselob. Kabai Mihályné 54 é. ref. tüdőgümők.

kór. Kis Juliánna fia Károly 4 hónapos ref. bélhurut. Pap Ferencz 59 é. ref. tüdőgümőkór. Jenei Mária l. Emma 2 hónapos r. kath. bélhurut. Fodor Sándor l. Róza 2 hetes ref. görcsök. Dihen László l. Róza 3 hónapos ref. veleszü. gyeng. Nagy Gábor fia József 6 hónapos ref. torokgyík. Csáki János fia József 7 é. ref. agylob.

Hatvan-Piac utcán: Lőkovicz Józsefné 57 é. izr. hashártyalob. Demjéni István fia István 5 é. ref. tüdővész. Bányai Gábor 71 é. ref. végegyeng. Boros Zsuzsánna 3 hetes ref. bélhurut. Ottlik Ákos 77 é. ref. végegyeng. Varjas József f. József 3 é. ref. bélhurut. Kozák János l. Erzsébet 2 é. ref. görcsök, Kis Gábor 36 é. ref. heveny gyomorbelhurut. Barta Juliánna l. Ilona 7 hónapos ref. bélhurut. Kis János 57 é. ref. tüdőlob. Csugán Gábor f. Balázs 1 1/2 é. ref. bélhurut. Györfi Imréné 20 é. ref. tüdővész. Bozók Róza leánya ref. halvaszületett.

Kossuth-Varga utcán: Weisz Lázár fia 1 hónapos izr. veleszü. gyeng. Özv. Zakar Mihályné 79 é. ref. aggkór, Herczka Hugó fia Lipót 1 hónapos izr. veleszü. gyeng. Bráz György 32 é. luth. szerenc-éltenség. özv. Budai Istvánné 68 é. ref. tüdőlob. özv. Stang Istvánné 52 é. r. kath. verhas. Kardos Pál 84 é. ref. aggkór. özv. Komádi Istvánné 70 é. ref. álképlet. Sándor Mihály fia Mihály 1 hónapos baptista, görcsök. Kiss József l. Jolán 12 é. ref. szervi szivbaj. Kapros Józsefné 49 é. ref. gutaütés. Kollár Dániel f. Ernő 9 hónapos kath. tüdőlob. Enyedi János l. Eszter ref. hashártyalob. Nagy Gábor l. Juliánna 1 hón. ref. veleszü. gyeng. Lázár Arpad l. Vilma 9 hón. luth. bélhurut. Pégai Sándor fia Sándor 3 hón. kath. bélhurut.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenőr“ részére.

Budapest, október 3.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékelt kínálat és elég jó vételkedv mellett, csendes irányzat uralkodott, és a forgalmazott 20 000 mm. változatlan tartott áron talált vevőre.

Eladások:

Tiszavidéki 100—80² mm. 7.65 frt. 300—80 mm. 7.60 frt. 100—78³ mm. 7.25 frt. 300—78³ mm. 7.50 frt. 100—78³ mm. 7.52 1/2 frt. 200—78³ mm. 7.45 frt. 100—78 mm. 7.20 frt. 100—77³ mm. 7.35 frt. 3 havi időre.

Zab 900 mm. 6.70—7.10 frt. készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek javultak. Árpa, Zab, sziláré

Határidő-üzlet. Meglehetősen élénk forgalom mellett, anélkül, hogy nagyobb árhuámzásokat láttunk volna, a mi határidőüzlet változatlan kissé lanyhaság felé hajló volt buzában a mig tengeri és zabban ismert okoknál fogva szilárd volt

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.—okt.	7.30—7.32
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.73—7.75
Rozs őszre	5.86—5.88
tavasza 1894	6.38—6.40
Tengeri szept.—okt.	4.89—4.91
máj.—junra 1894.	5.15—5.17
Zab szept.—okt.	6.90—6.92
márcz.—áprilra 1894	6.88—6.90

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza szept.—okt.	7.30—7.32
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.73—7.75
Rozs őszre	5.85—5.87
tavasza 1894	6.36—6.40
Tengeri aug.—z-pis	4.90—4.92
máj.—junra 1894.	5.15—5.17
Zab szept.—okt.	6.90—6.92
márcz.—áprilra 1894	6.89—6.91

Felmondatot: 1000 mm. rozs. 600 mm. tengeri, 2000 mm. zab.

Külföld: New-York buza 1/4 olcsóbb, tengeri 1/2 magasabb. Chicagó buza 1/4 magasabb, tengeri 1/8 olcsóbb. Páris lanyha, Liverpool javult. London tartott. Berlin mai kezdet 1 1/2—1/2 olcsóbb.

Értéktőzsde. Kissé javultak ugyan a coursusok, de a bizalom még mindig nem tért vissza, annál kevésbé, mert a pénzüviszonyok ismét kedvezőtlenebbek.

Zárlat 4 óra: Osztr. hitel 334.90 Magy. hitel 410.75. Rimamurányi 218.50, Osztr. államv. 302 25 Déli vasut 104.25.

Időjárás: részben borult, szeles.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. okt. 3-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	116.—	116.30
vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	126.—	127.—
koronajárdék 4%	—	93.75	94.75
regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	99.75	100.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	119.25	119.75
Egységes állam kötvény 4%	—	96.50	97.25
Tisza-szegedi 4%-os nyereséysorsjegy	—	—	—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	411.—	411.50
Osztrák hitelrészvény	—	335.90	336.10
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	113.—	114.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	127.25	128.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	115.25	116.25
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	12.25	12.75
Osztrák " " " "	—	19.—	19.50
Olasz " " " "	—	13.25	13.75
Bazilika sorsjegy	—	9.—	9.50
Jó-sziv " " " "	—	3.15	3.40

Pénzmekek:

Cs. és kir. arany	—	5.90	6.04
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	10.01	10.06
20 márkás arany	—	12.40	12.44
Sovereigns	—	12.59	12.64

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Oktober hó 1. Hizott sertés árak:

I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilongram felüli súlyban) —. krig-Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban —. krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 43—43.5 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilongramm súlyban 43.5—45 krig. — Fialat könnyű (páronkint 250 kgr. terjedő súlyban) 46—48 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli súlyban) 42—43. krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. súlyban) 43—45 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 46—47 krig.

Szerkesztői postea.

Z. B. A talány gondosan van készítve, most azonban hagyjuk a római történelmet, mert több ilyet közzölünk egymás után. Más tárgyról szólót tessék beküldeni.

Visztele. Kíváncsiságát a lap iránt való érdeklődésül tudván be, feleljük, hogy a helybeli napilapoknak kért támlászáka és az összes belmunkatársak részére az illető % lefizetése mellett szabadjegy áll rendelkezésül. Jegyek dolgából nem csinálunk kabinetkérdést, mert kritikát a közönség követelhet, ha mindjárt a lap pénzen is lenne kénytelen helyet bérelni Páholya különben se hol sincs lapnak s így a tapintatos és méltányos igazgatóval egyáltalában nem kellett a tavalyi konfliktusoktól félni. Ki van elégitve kíváncsisága?

B. F. Drummont nem lövett le párbajban, de az utolsó francia választások párbajában talált a lalt, mert nem talált kerületet!

Cs. Mi is vettük észre az illető hirlap cikkében, hogy a nevezett lap Szegednek szánta a harmadik egyetemet s Debreczenről említett sem tesz. Ki is jelenti, hogy „Szeged mellett foglal állást.“ E lap magatartása ösmeretes Debreczennel szemben, a hol pedig — mellesleg fölemlítve — meglehetősen szép számmal vannak előfizetői. Az egyetem ügye különben aligha a hirlapokban fog eldőlni. Nem is bánjuk, ha a „harmadik egyetem“ a reclameos Pozsonynak, vagy a végerősítést tevő szegednek jut. Hiszen Debreczennek nem numerizált egyetem kell, hanem egyszerűen a debreczeni egyetem, melynek alapja meg van vetve s a mi még hátra van, azt a közönség buzgalma rövid idő alatt oda helyezi a közművelődés új templomának oltárára. Sohse legyen nagyobb bajunk, mint az, hogy akármely lap kegyeit elvesztettük!

Erika. Az illető régen visszavonult az irodalmi térről; — neve nem dísz, csak akadály lenne könyve elé írott sorok alatt. Meg kell tagadnunk kérését — kegyed iránt való jó indulatból. Más, nevesebb íróhoz tessék fordulni. A megjelent könyvet azonban a szerzőnő tehetősége iránt érzett rokonszenvvel fogjuk ösmertetni és — e is valami!

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1893. október hó 1-től. —
(Egységes vasuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul :

Budapest felé (gy. v.)	reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	13 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé	délután	3 ó. 32 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	3 ó. 51 p.
	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Miskolc—Kassa felé (Misk.-tól gy. v.)	reggel	8 ó. 45 p.
	este	8 ó. 05 p.
1) Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután	3 ó. 58 p.
	reggel	5 ó. 48 p.
H.-Böszörmény—Büd	vásártérről	6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé	m. á. v.-tól délután	3 ó. 37 p.
	vásártérről	3 ó. 50 p.
2) Füzes-Abony—Kassa felé	m. á. v.-tól reggel	5 ó. — p.
	vásártérről	6 ó. 18 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-tól d. u.	4 ó. 03 p.
	vásártérről	4 ó. 15 p.

Budapestre érkezik :

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	gy. v. d. u.	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36	sz. v. este	8 ó. 05 p.
az este 10 ó. 31	reggel	5 ó. 50 p.

1) Kassára érkezik este 11 ó. 02 p.

2) F.-Abonytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkezik :

Budapest—Nagyvárad felől	délután	3 ó. 31 p.
	este	7 ó. 09 p.
	éjjel	2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel	7 ó. 41 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 55 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Kassa—Miskolc felől	reg. el	8 ó. 07 p.
1) Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 06 p.
Kassa—Miskolc felől	este	7 ó. 20 p.
	reggel	8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály—	m. á. v. hoz	8 ó. 17 p.
H.-Böszörmény felől	vásártérről	7 ó. 41 p.
	m. á. v.-hoz	7 ó. 50 p.
F.-Abony felől vásártérről	reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz	8 ó. — p.
2) Kassa—F.-Abony felől vásártérről	délután	5 ó. 16 p.
	m. á. v.-hoz	5 ó. 25 p.

Budapestről—Debreczenbe indul :

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező	sz. v. reggel	8 ó. 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező	gy. v. délután	1 ó. 55 p.
az éjjel 2 ó. 40	sz. v. este	7 ó. — p.
" " 2 ó. 40	erk. sz. v. (P.-Ladányban	át-zállással) este 9 ó. 15 p.

1) Kassáról indul reggel 4 ó. 55 p.

2) F.-Abonyig gyorsvonat.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 4. szám. I. Kis bérlet 4. szám.
Páros. Páros.

Ma Szerdán, 1893. október hó 4-én :

A nagyra termett.

Holnap Csütörtökön, 1893. Október hó 5-én :

GASPARONE.

Kezdeté 7 órakor.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő :

Komlóssy Dezső.

Kardos Lászlónál

KOSSUTH UTCZA.

Valódi vásznak.

Diszes kávékészletek.

ASZTALNEMŰEK (Szepességi).

Complete kelengyék.

Igen nagy raktár

ágyterítőkben.

Gyapju és selyem alsó szoknyák.

(II. b.)

Az összes orvosi tudományok tudora

Dr. Borbély Imre

specziális fogorvos

lakását f. hó 1-től

a RANUNKE L-féle háztól a

HAJDU GYULA-féle házba

(Piacz és Csapó utcza sarkán, szembe a Bika-szállodával) I. emelet tette át. —
Kapu bejárat a c-apó utczáról.

Rendel: d. e. 8—12-ig.
d. u. 2—5-ig.

Egy női kereskedelmi tanfolyamot sikerrel végzett

leány

képességének megfelelő állást óhajt.

Czím a kiadó hivatalban.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz

Bécs

gyár alapítottat 1835!

Ezen fénymáz, vitriol nélkül gyorsan a leg-szebb mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron! Ertesítés! A n. é. közönség sejt érdekében kérek

tek csakis Fernoendt fénymáz tenni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernoendt

névaláírással vannak ellátva, mivel temérdek értékűtlen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévútra vezessék.

SZŐNYEGEK,

függönyök.

ágy- és asztal-terítők,

butórszövetek, viaszkos vásznak

takarók és löpökróczok

SZABÓ LAJOS FIAI

czègnél.

Nagyválasztékban Ágyterítők és Függönyök.

BOSZNAY J. és TÁRSA

DEBRECZEN, Kossuth-utcza.

A bevásárlást érdeklő n. é. közönség tájékozása végett van szerencsénk tudatni, hogy az őszi és téli idényre főtörekvésünk volt raktárukat a legújabb és legjutányosabb árak beszerzésével ujjonnan berendezni; többféle árukból kiemeljük

A NŐI RUHA SZÖVETEKET, mindenféle DISZ MÁRSONY-, PLÜCHE- és nagyválasztéku ZSINÓR- (tresse) és PRÉM DISZEKET

A FÉRFI GYAPJU RUHA SZÖVETEKET, a legolcsóbbtól kezdve, JÁGER ALSÓ INGEK, NADRÁGOK sat. nők, férfiak és gyermekek számára.

Nagy kiterjedésű

Szőnyeg raktárunkat

feltünő olcsó árakban ajánljuk,

ugyszintén az üzlet külső részének ujjonnan átalakítása végett feleslegessé vált majdnem egy új kétféle nyíló bélelt kapu Wertheim zárral és az összes kirakatok tükör üvegtáblákkal együtt a legjutányosabb olcsó ár mellett azonnal eladó.

Nagy raktár Muffokból és Szörme-Gallérokából.

Dus választékban Férfi ingek, Harisnyák, Nyakkendők.

Legjutányosabb árakban Gyapju és Haraszt kendők.

Jutányos, szabott áron
kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél:

Dívtatos női ruhaszövetek.

Francia flanelek, Kasán, Moldon.

legujabb flanel, selyem és bársony

BLUZOK.

szines és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők,

Gyermek ruhácskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadrágok

téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, között székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt 0 é.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzölysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy-szersmind óvja a fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsnek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” kiadóhivatala.

A „CSOKONAI”

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr” részére

hirdetéseket olcsón elvállal.